

სახალხო

საქმე

სახსრებს ბრძოლას კრძელებს. მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

მთავარი კომიტეტის ორგანო 138/თ № 693

განცხადების ფაქტი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პერიტი ღირს 50 კაპ., უკანასკნელზე — 30 კაპ., კავისი გარეშე მიღებულ განცხადებთა ფასი სტრიქონი პერიტი ტექსტის წინ — 1 მან., უკან — 50 კაპ. დანი სანგლოგიით განცხადების ხომალა დამოკიდებული: 15 — 2 ღირს 10 მან., 20 — 2 ღირს 15 მან., 3 საათის შემდეგ სამკლელო განცხადება მიიღება სტამბა „სახალხო საქმეში“ (ქ. თაბატაბაძის ქუჩაზე, ნაფხევანის) ბარონის ქუჩა, სასტი № 14 და ვიღობა საი მანეთი მტი.

ბელის-მოქმედი და დაბეჭდილი განცხადებები მიიღება „სახალხო საქმეში“ რედაქციის და კანტორაში ყოველდღე. ამოღებების გარდა, დილის 9 საათამდე 3-მდე, ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება, და დაბეჭდვის მიერ უკან დაიხრებენ. განცხადებები სულ არ იხილება: იხილება ერთი-შეივლილი დიდი წერილები და მოთხოვნები. ტელეგრაფი და კანტორა იმყოფება: ტფილისში სახალხო ქ. საბუღალტროსის № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფილისტავის: Тифлисс, Сахалхо Схеმა, поч. ящ. 190. მანი ტფ. ლისში და არომინავში 41/333. კაპ. გზის საღებურს 50 კაპ.

განათი „სახალხო საქმე“ ღირს:
ერთად თვით 3 მანეთი. ნომერი ღირს პროვინციასა და ტფილისში 40 კაპ. ვის სადგურებზე 50 კაპ.
ბელისმოწერა გახეობა მიიღება რედაქციის დილის 9 საათამდე. 3 საათამდე ფოსტით ასე: ტფილისი, ფოსტის კუთი 190, „სახალხო საქმეში“ რედაქციის.

საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი პარტიის კითხვის კომიტეტი
მწუხარებით აუწყებს ახანაგებს კითხვის პარტიულ რაზმის ხელმძღვანელს და ბათონის პარტიზანულ რაზმის ოფიცერის **შალიკო ვაჟაის** ოპორტუნისტულ ბრძოლას დროს გმირულად დაუჭვას. დავრძალვის მოხდება ქ. კიბორჩხაძის ქუჩის, ივლისის 14 ს.

დროულ დამწებებელნი ბიკოლა ანა, ბიძაშვილები მარგალიტა რევეცი, სიმონიკა დათიკო ვაშაძეები და კოწია გამსახურდიკა აუწყებენ ნაცნობთა და მეგობართ ბრძოლის ვიღზე გმირულად დაცემულ მოსკოვის უნივერსიტეტის სტუდენტ **შალიკო ვაჟაის** უდიდოდ დაკარგვას გამოსვენება მოხდება კვირას, ივლისის 11 ს. ქ. კიბორჩხაძის საკუთარი სახლიდან სადგარელო სასაფლაოზე. 72

მედიკალი
თავიდან 34 მანეთი, მთლიან საკითხ ახლავე შეივლი. კანტორა ქ. მინდორის შერთა: ტფილისში 18 ს.

გულდათქმული დედა სონა გრიგოლის ასული, უზომოთ დამწებებული ბიძები ისიკო და ვანო ვაშაძეები ვაჭურვით ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ აბრტლის 10 ს. სოფ. ვაშაძის ოსმალეთთან ბრძოლის დროს მოკლეს მოსკოვის უნივერსიტეტის სტუდენტი პრაპორსნიკი **შალიკო ვაჟაის** მივალვების გვირდინ ქობორჩხაძის ივლისის 11-ს. პრაპორსნიკი ვაჭურვით დღე სავლამ 3 საათზე, გამოსვენება მოხდება კვირას, ივლისის 14-ს. ნაშუადღევს 5 საათზე ქ. კიბორჩხაძის, მისაბატეხებელი ბარათინი არავის ვაჭურვების საკუთარი სახლიდან სადგარელო სასაფლაოზე.

აგ. უნივერსიტეტი
თავიდან 34 მანეთი, მთლიან საკითხ ახლავე შეივლი. კანტორა ქ. მინდორის შერთა: ტფილისში 18 ს.

დროულ დამწებებელნი, კოწია და მანო მკრანალები და შვილები ბათი: ალექსანდრა და ვლენტი ვალონი და რომან მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ამ მოკლე ხანში ტფილისში გარდაიცვალა პირველი ორის ძვირფასი შვილი და დანარჩენების მათ სტუდენტ **შალიკო ვაჟაის** კვირას, ივლისის 14 ს. ნაშუადღევს 12 საათზე, ქვაშეთის შმ. გიორგის ეკლესიაში დანიშნული პანაშვილი. 729

საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი პარტიის კითხვის კომიტეტი
მწუხარებით აუწყებს ახანაგებს კითხვის პარტიულ რაზმის ხელმძღვანელს და ბათონის პარტიზანულ რაზმის ოფიცერის **შალიკო ვაჟაის** ოპორტუნისტულ ბრძოლას დროს გმირულად დაუჭვას. დავრძალვის მოხდება ქ. კიბორჩხაძის ქუჩის, ივლისის 14 ს.

დროულ დამწებებელნი, მეუღლე ვიკტორია და ვანო მკრანალები ბათი: ალექსანდრა და ვლენტი ვალონი და რომან მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ამ მოკლე ხანში ტფილისში გარდაიცვალა პირველი ორის ძვირფასი შვილი და დანარჩენების მათ სტუდენტ **შალიკო ვაჟაის** კვირას, ივლისის 14 ს. ნაშუადღევს 12 საათზე, ქვაშეთის შმ. გიორგის ეკლესიაში დანიშნული პანაშვილი. 729

საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი პარტიის კითხვის კომიტეტი
მწუხარებით აუწყებს ახანაგებს კითხვის პარტიულ რაზმის ხელმძღვანელს და ბათონის პარტიზანულ რაზმის ოფიცერის **შალიკო ვაჟაის** ოპორტუნისტულ ბრძოლას დროს გმირულად დაუჭვას. დავრძალვის მოხდება ქ. კიბორჩხაძის ქუჩის, ივლისის 14 ს.

დროულ დამწებებელნი, მეუღლე ვიკტორია და ვანო მკრანალები ბათი: ალექსანდრა და ვლენტი ვალონი და რომან მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ამ მოკლე ხანში ტფილისში გარდაიცვალა პირველი ორის ძვირფასი შვილი და დანარჩენების მათ სტუდენტ **შალიკო ვაჟაის** კვირას, ივლისის 14 ს. ნაშუადღევს 12 საათზე, ქვაშეთის შმ. გიორგის ეკლესიაში დანიშნული პანაშვილი. 729

საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი პარტიის კითხვის კომიტეტი
მწუხარებით აუწყებს ახანაგებს კითხვის პარტიულ რაზმის ხელმძღვანელს და ბათონის პარტიზანულ რაზმის ოფიცერის **შალიკო ვაჟაის** ოპორტუნისტულ ბრძოლას დროს გმირულად დაუჭვას. დავრძალვის მოხდება ქ. კიბორჩხაძის ქუჩის, ივლისის 14 ს.

კართული სადგარელო ბატონობა კითხვები და ჯარისკაცების უდიდოდ მწუხარებით აუწყებს ახანაგებს კითხვის პარტიულ რაზმის ხელმძღვანელს და ბათონის პარტიზანულ რაზმის ოფიცერის **შალიკო ვაჟაის** ოპორტუნისტულ ბრძოლას დროს გმირულად დაუჭვას. დავრძალვის მოხდება ქ. კიბორჩხაძის ქუჩის, ივლისის 14 ს.

ბრძოლი 1918 წ. ივლის 11. მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

აგ. უნივერსიტეტი
თავიდან 34 მანეთი, მთლიან საკითხ ახლავე შეივლი. კანტორა ქ. მინდორის შერთა: ტფილისში 18 ს.

სახალხო
სახსრებს ბრძოლას კრძელებს. მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

„სახალი საკრებულო“
(2-ე კართული კლუბი) მიხეილის პრესბტერი № 129
ხუთშაბათი, ივლისის 11 ს.
ქართული ოპორტუნისტების დღეს მთელი წარმოდგენილი იქნება **არმინ გულაშვილი** დასახლება საღებურსა და დავრძალვის მოხდება ქ. კიბორჩხაძის ქუჩის, ივლისის 14 ს.

საჩხერის აზვანი
გვერდითი სახლების რამდენიმე სახლი, რომ იქ სპეცი განწმენის მიხედვით, საჩხერის რაზმის ხელმძღვანელს, გენერალს, მადრიან სოფლის — სოფლების — და ახსენებენ კისრებზე და სურსათ-სანაწარმის უნადავრებებს. ამ სახლებში მთავრობის განთავსების მიზნით მოწოდებულია მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში ჩვენი რაზმის ზარბაზნებს უშენს ამ სოფლებს. ოსობა თავს ტყუილსა და გათყვანის აფორიატების პრაქტიკულ მუშაობას აწარმოებს და მინორდ ქართული სოფლები ხელ-გურდება. ამ სოფლებთან არ უშეკენს იანკიკარის ქაღალდის და არც ბავშვს. მათი დაცვის მისამართულია.

მედიკალი
თავიდან 34 მანეთი, მთლიან საკითხ ახლავე შეივლი. კანტორა ქ. მინდორის შერთა: ტფილისში 18 ს.

სახალხო
სახსრებს ბრძოლას კრძელებს. მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

ტფილისის ქალაქის სამმართველო
მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

სახალხო
სახსრებს ბრძოლას კრძელებს. მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

მედიკალი
თავიდან 34 მანეთი, მთლიან საკითხ ახლავე შეივლი. კანტორა ქ. მინდორის შერთა: ტფილისში 18 ს.

სახალხო
სახსრებს ბრძოლას კრძელებს. მთავრობამ დაწავალა გზათა სურსათის, ფინანსთა და იუსტიციის მინისტრებს წყდებული დადგან კონტრაგენტების ჰურის შემოხედვას. — რაკისა და საჩხერეში საადგილ-მასულო კომისიები ანარქიას გამო ვურ მუძობენ. — ფოიიდან გერმანიის გემები გაე და ვრუელ რიგში რუსებს გადაეუგანს მათ სამშობლოში.

რუმელი კომიტეტის მიზანიახრებარ-
ებლის დასაფარად მიეცა 50,000 მ.
ნი რ მილიონი ფუნდიანი, რომელიც
წინააღმდეგარ მიზნისტების გან-
ქარგულენაშია და ანარქისთან სა-
ბიძოლველად და დანიშნული.

ქალაქის თვითმართვლობის შეა-
მდგომლობა ტფილისში მყოფ ლტო-
ვილთათვის 1 მილიონი მანეთის ვა-
დუნების შესახებ განხილეს და და-
დინეს სახელმწიფოს ფინანსების ცუდ
მდგომარეობის გამო გადაიდოს წხო-
ლოდ 100,000 მანეთი, ამისთანავე გე-
მოცხადოს ქალაქის თვითმართვლობის
და სომხეთის ერთობის სამე-
ქოს, რომ მთავრობას აღარა აქვს სა-
შუალება ფინანსური დახმარება აღ-
მოუჩინოს ლტოვილებს და წინადა-
დება მიეცეს ქალ. თვითმართვლობის
ლტოვილთათვის დახმარების მოსა-
წყობად მოიწველოს ეროვნული და
სახოგადოებრივი ორგანიზაციები და
ქალაქის შეძლებული პირები.

ფინანსთა მინისტრის მოხსენებით
10 მილიონი ფუნდის დახარჯების
შესახებ მთავრობამ დაადგინა, ამერ-
კაგასიის და საქართველოს მთავრო-
ბის მიერ გაწეული ხარჯები, 7,420,562 მან. და 44 კაპ. ეროვნულ
საბჭოს წარუდგინოს განსახილველად.

სასურათო მინისტრის მოხსენებით
უკუთვლიდან საქართველოში პურის
შემოწვივის მოწყობის შესახებ მთავ-
რობამ დაადგინა დაფუძვლის გზათა
მიხილვის და სტრატეგის, ფინანსთა
და იუსტიციის მინისტრებს ხელშე-
კრწვლის დასთან კონტრინტენდენტთან
ათის შესახებ.

სააღმ. მამულ. რეფორმა
ქუთაისის საგუბერნიო საიდგილ-
მანუო კომიტეტის რაქის და სამხრ-
ეთის მიხედვით კომისიები ტექნიკურებზე
რომ ამ ხარეები ანარქის გადმო-
რების გამო წესობის გაგრძელება
შეუძლებელი ხდება.

ახალი კომისია. სამხრო საიდგილ
მანუო კომიტეტში შედგენა მიქის
მიღები ახალი კომისია, რომელიც
მუშაობას დაიწვეს მადდადის რაი-
ონში.

კანონი
ჩვენებულების სახალხო გვარ-
იების.

რეგულირების დროს, განსაკუთრ-
ებით უკანასკნელ დღეებში, როცა უთ-
ვალადი სიფთხე და უხედურება ებუ-
ჭრებოდა ვერ კიდევ ჩამოყალიბე-
ბულ, ნორჩ და ვაჟმავრებულ სახელ-
მწიფოს, წითელ გვარობა დაუფას-
ბული სამსახური გაუწია თავისუფ-
ბასა და სამოქალაქო წესრიგის დამ-
ყარებას.

ახალციხის დეპუტი
მაისის 12.

დღით აგდარია, მოდის სეტყვა,
ხერს ქება ქუხილი ადგილებს. თოფის
ხმა არსიდან გაისმის, რუსების გვგ-
ზანდელი დღეგადავ დაღესასქ არ
მომრეზინულია წყვეტილად.

პოლიტიკური პარტიები განაგრძო-
ბენ კეპშობას და არ გამორჩილებინან
მთავრობას, არ ემორჩილება მთავრო-
ბას ქალაქის თავი მორიანი და მი-
ლციის უფროსი თვითმართვლობა.
პირველი, როგორც ქალაქის თავი,
გლდენულა დაიცვას თანხმად
მცხოვრებლების ინტერესები, განყო-
ჩედავ ეროვნების დაემორჩილოს
არსებულ კანონებს, მაგრამ ის არ
ტყობოდა ცხოვრებულს ერთგვარად
მხაგლითავე კანონებიდან მოუხმავათ
ტყვის პოოთველო, ებვი მესტანით
მოსამსახურე ბიჭუჭ-სიკინებზე (ქარ-
თველია), შეუპოვიათ ეს ბიჭი, დაე-
ხილიათ თოქი, და გამორეკმეინები-
ათ, რომ მომპარებო ის არის, გაწოთ-
ქმენენებით ისიც, რომ პოოთველი
მამხამ გადგეცოთ. ამის შემდეგ
შეუპოვიათ ბიჭი მამხამ. მემ-
ბარ არ ივითხებთ ვინ შეიპოო მამხ-
შილო? არა გამომხებენლა და არა
მილიციამ. შეიპოო ქალაქის თავმა
და აგრეთვე კვირაზე მეტა დალაძემ-
რებული პეყის, ჩვენ არ გვიანდობა
ნიკიტინების მამხ-შვილის გამართლე-
ბას, შექმლება ისინი დაწინაშევინი იუ-
ვერ ქალაქის თავის პოოთველის მო-
პარეკოთ, მაგრამ ორეული დაწინაშე-
შვა ქალაქის თავი, რომლის კომპე-
ნენციონი არ შედის დაწინაშევიების
დალაძემრება, მაგრამ თვითონობს

წითელი გვარია, რომელიც შეს-
დგა მოწინავე მუშების და გლეხნი-
სგან გმირების ვაკეცობით იცავდა
თავისუფლებასა და რეგულირებისა და
რეშე და შინაურ მტრებისაგან; მან
ინდურთა მთელი სიმამე ბრძოლისა
გამორეზინულ ანარქისთან, რომლის
მღერიე ტალღები წალკას უქადა
საქართველოს რესპუბლიკას.

წითელი გვარის ამ დიად სამსა-
ხურის აღსანიშნავად, ეროვნული სა-
ბუო ამათ აცხადებს წითელ გვარდას
საქართველოს დემოკრატიულ რესპუ-
ბლიკის სახალხო გვარდავ. სახალხო
გვარდავაში რეზინა წითელი გვარდას
ველა ნაწილები თავის შტაბებით და
შედგენილობით.

სახალხო გვარდას მდგომარეობა
რესპუბლიკის შეიარაღებულ ძალთა
ხარით სისტემაში და მისი არსებო-
ბისა და მოქმედების საფუძველი განი-
სახელება შესწავლე მუშალებით:

მუხ. 1. სახალხო გვარდას მიზანი
იგევა, რაც სახელმწიფოს მთელი შე-
იარაღებულ ძალისა—აღცვა დემოკრა-
ტიულ რესპუბლიკის, მისი დამოუკიდ-
ებლობის და თავისუფლებისა.

მუხ. 2. სახალხო გვარდავაში შეს-
ულა შეუძლიან ყველა მსურველს საქა-
რთველოს რესპუბლიკის მოქალაქეთა-
გან, რომელიც არ ირეცება ნადვლილ
სახედრო სამსახურში, არის უწიველო
და ერთგული დემოკრატიულ რესპუბ-
ლიკისა. სახალხო გვარდავაში ჩარე-
ვა არავის ანთავისუფლებს სახედრო
ევადასაგან.

მუხ. 3. სახალხო გვარდავაში მსურ-
ველების მიღება ევალებათ მისი რაიონ-
ულ შტაბებს, თანხმად იმ ინსტრუქ-
ციისა, რომელსაც შეიბუშვეებს გვარ-
დასის მთავარი შტაბი და დაბატო-
ციებს რესპუბლიკის მთავრობა.

მუხ. 4. სახალხო გვარდავაში ვალ-
დებულება, სათანადო შტაბის მოწო-
დებამთანვე, დაუფრებელი დაანების
თავი ჩვენებულივ მოთმას და გამოქ-
ნადვლი დაიხმუნულ ადგოს ყველა ია-
ოადით და გაწყობილობით, რომელიც
მტანხაგან აქვს მიღებული.

მუხ. 5. სახალხო გვარდავაში ვალ-
დებულია რიგისად შეინახოს მიღებულ-
ი იარაღი და გათოყობილობა. სამს-
ახურის გათმე არა აქვს უფლება
გამოცხადდეს საჯარო ადგელებში
იარაღთა ან იხმაროს მიღებული გე-
ყოობილობა.

მუხ. 6. სამსახურის დროს (მეცადი-
ნებითა, დარაჯოთ, საბოლოოდულად
გამგზავრების ან რიზე დავალების
ასრულების დროს) სახალხო გვარ-
დასი ემორჩილება სახედრო დის-
ციპლინის ყოველ მოთხოვილებას და
საქართველოს რესპუბლიკის ჯარში
მოქმედი ყოველ კანონს მე-4 და მე-5
მუხლის დარღვევისათვის სახალხო
გვარდავაში იგევა აქვს პასუხს, რო-
გორც ჯარის კაცი მხვავსი დანაშა-
ლისათვის.

მუხ. 7. სახალხო გვარდავაში სამსა-
ხური უსახიდლოა, მაგრამ სახალხო
და ლაღის იმას, რაც მის მოვალეობ-
ას არ შეეფერება, მით უმეტეს არ
შეეფერება იმ დროს, როდესაც აქ
არის მთავარსადელი გენერალი
მეავშვილი, არის მთავრობის გამომ-
ძიებული და არის მილიცია.

ჩვენ გვგონია, რომ ქალაქის თავის
ასეთი საქციელი გადაჭირდება ერთს-
ნეტს ორ ერს, გადგეცადეს და ჩამო-
ადგდეს სიძულვილს ერთმანეთს იმ
დროს, როდესაც საერთო გასაჭირი
და სომხები და ქართველები ვალდე-
ბუნნი არიან ხელიხელ ჩაიდებულ-
ნი ერთად მოქმედობდნენ. მდიოს წა-
ნადმდეგ მოქმედობდნენ ერთგულად,
გონიერულად და კლდურულად. თუ
ეს ასე არ მოხდა, სომხებმა გათმევა,
გათმევა-გი არც ერთ ერს დაატყის
სიყვითე, არც მეორეს.

როც შეებება მილიციის უფროს თეი-
მურადლეს, როგორც სოციალდოლი-
ციონერი (თუმცა ვიწრო-ხაციონალის-
ცია) წყვრად არის ჯარის კაცთა აღ-
მასრულებელ კომიტეტში და მიუხე-
დავად ამისა, რომ გენერალი მეავშვი-
ლი არა სტოპს ამ კომიტეტს და მო-
ითხოვს მის გაუქმებას, მაისც თეიშა-
რადივი კომიტეტის წევრობაზე უარს
არ ამბობს და განაგრძობს იქ მუშა-
ობას.

რას ნიშნავს მისი კომიტეტში მუ-
შაობა? ნიშნავს იმას, რომ თეიშა-
რადივი როგორც სოციალდოლიცი-
ციონერი და იმავ დროს მილიციის
უფროსი, კომიტეტის სხვა წევრებთან
ერთად, არ ემორჩილება გენერალ მე-
ავშვილის ბრძანებებს. მილიციის უფ-
როსი არ ემორჩილება იმ დროს, რო-
დესაც ქალაქში მეავშვილის მიერ გა-
მოცხადებული სასალო წესები.

გვარდავის ოჯახს, გვარდავის მი-
ერ სამსახურის შესრულების დროს,
ედლევა მთავრობისაგან შესაფერი და-
ხმარება, რაოდენობა დახმარებისა გა-
ნისახედრება ცალკე კანონით. გვარ-
დასი ადგილი უკავიაგოროდ შეინა-
ხება. გვარდავის, რესპუბლიკის სამს-
ახურში დაშველებულს, ან მოკლულის
ოჯახს ეძლევა დახმარება, რომლის
რაოდენობა განისაზღვრება თანხმად
სამხედრო კანონების ჯარისკაცთა და-
ხმარების შესახებ.

სახალხო გვარდას ინსტრუქციო-
ები და ოფიცრები მიიღებენ სახელ-
დელს, რომლის რაოდენობა განისა-
ზღვრება სახალხო გვარდასის მთავარ
შტაბის მიერ. საქართველოს რესპუბ-
ლიკის ჯარში დაწესებულ ჯამაირე-
ბის გიხედვით.

მუხ. 8. სახალხო გვარდასის მთავარი
შტაბის წევრებს დანიშნავს მთავრო-
ბის თავმჯდომარე იმ კანონდაცებისა
გან, რომელსაც წარმოადგენს მთავ-
არი შტაბი, რაიონულ შტაბების წვე-
რებს დანიშნავს მთავარი შტაბი, იგი-
ვე შტაბი დანიშნავს სახალხო გვარ-
დასის ცალკე ნაწილების უფროსებს,
რომელნიც დაბატოციებულ იქნებიან
თანამდებობაზე იმავე წესით, რო-
გორც საქართველოს რესპუბლიკის
ჯარის სათანადო ნაწილების უფრო-
სები.

მუხ. 9. სახალხო გვარდასის მთავარი
შტაბს მთავრობა აძლევს საქართა თა-
ხნას, რომელიც შტაბის უნდა იქნეს
სამხედრო სამინისტროს უწყების ხარჯთა
აღიოსებამე.

მუხ. 10. სახალხო გვარდასის მთავარი
შტაბს, სახედრო სამინისტროს
ნებართვით, შეუძლიან სახალხო გვარ-
დასის მთავარი შტაბის ყოველგვარი
შეიარაღებულის ნაწილები, რომელ-
თა შეიარაღებისა და გაწოთვისსა-
თვის თვითთხ ზრუნავს.

სამხედრო უწყება აძლევს სახალხო
გვარდასის მთავარი შტაბს ყოველგვარ
ნაწილობას გვარდასის საჭიროე-
ბისათვის თანხმად მოთხოვილებე-
ბისა.

მუხ. 11. სახალხო გვარდასის ვერც
ერთ ნაწილს ვერ გამოიწვევენ ისე,
თუ არა მთავარი შტაბის საშუალე-
ბით. სახალხო გვარდასის გამოწვევის
უფლება ეკუთვნის მთავრობის, თავ-
მჯდომარეს, თუ თავმჯდომარისათვის
შესაძლებელია ამ უფლებით სარგებ-
ლობა. სახალხო გვარდასი შეიძლება
გამოწვეულ იქნეს ერთგულ საქშობს
თავმჯდომარის მიერ. სახალხო გვარდასის
შეიარაღებისსა და სამსახურისსა
გვარდასის გამოწვევის უფლება გადა-
დის პირდაპირ მის მთავარი შტაბზე
და რაიონულ შტაბებზე, მხოლოდ
რაიონული შტაბი ამ შემთხვევაში აც-
ნობებს მთავარი შტაბს.

მუხ. 12. სახალხო გვარდასის ყველა
ნაწილი, გამოწვეული თანხმად მე 11
მუხლისა, ემორჩილება იმ პირს და
უზინდობის გამო მთელი დღე და
ღამე სოლის ხმა არსიდან მოისმობდა,
თხოლოდ „საღდათი მხო ბიჭები“ ზურ-
ნით ჭეიფობენ და ქუხაში ისვრიაან
თოფებიდან და ოფილელებიდან.

მაისის 13.
ყოველთვის მინდებულება, რომ ომის
დროს და მით უმეტეს როდესაც სამ-
შობლო გასაჭირშია, სოციალდოლიცი-
ონური უფროსი უნდა დაეხმოს მო-
ხმად ქსარობდეს საიდუმლოთა
უხაღცხეში კი ეს ასე არ არის.

რას დუკავრემ კაცები ამჩიის ბორო-
ტოში გასაგებავდა: უკეთ რომ
გსაკუთვს გასაგებავდა, ამორჩეულმა
კაცებს ვერ ომებრბეს, გასკილეთოდ-
ხეხე სამი ომში დღე, ბოროტოში
დინებით გაბარვა მოსტყვებ მდგელ-
მა მ. ბ. ტაბა. ამისთვის უფლებებს
ცივის ეტობას, რომელიც უხეხის
ხხად იყო. უხეხისსე მ—ვი გავმხზავ-
დავ ერთი თანხმავებით, მგოამ გასა-
ცურდა ტივი ოროდ ვერს და გა-
ჩეოდ. აღს. ჩნდა, რომ თანხმავება
მა არ იქოდა ხიხის მოსმა, ამნოთოდ
ტივთ ბოცრაგესი დღეს დღით უპინ
მობრბედნენ.

ამანარი საიდუმლო და დიდი საქ-
მე იქოდა მთელს ქალაქად, იცდა
აქვანში მწოლიარე ბავშვამეც და ესეთ
პრობეში შეიძლება ჩვენმა შინაურ-
მა მტრებსაც იქოდეს ჩვენ სუველა
საიდუმლო და რა თქმა უნდა ჩვენს
მხანს ვედარ მივალწვეთ.

თოფის ხმა არსიდან მოისმის. ამ-
რილიც ადლიდა და უწეგეგეგეგეგეგე
შველა არსიდან არის.

მაისის 14.
ამრბლა არ გვიწვდია, უკეთ, რომ
ესთგეთ არ გვიწვდია ამირეკაცისის

უწყებას, რომლის განკარგულებაში
იგზავნება გამომწვევებოთა მიერ.
იგლისს 2 1918 წ.

კანონი
საგანგებო საგამომძიებლო კო-
მისიის გაუქმების 1918 წლის
იგლისს შევიდავ.

საგანგებო საგამომძიებლო კომისია
გაუქმდეს ამა წლის იგლისს შევიდა-
დან და ამ კომისიის ყველა საქმე გა-
დაეცეს ტფილისის სამოსამართლო
პალატის ბრალმძებელს კანონისამტერ
წარსამართავად.

1918 წ. იგლისს 5.

კანონი
ჯაშუშობის საქმეთა დაწესებულ
კომისიის გაუქმებისა.

1. საგანგებო საგამომძიებლო კო-
მისია ჯაშუშობა საქმეებისა გაუქმდეს.
1918 წ. იგლისს 2.

კანონი
1918 წლის პურისა და თივის
მოსავლის სახელმწიფო კუთვნი-
ლებად გამოცხადებისა ტფილი-
ის მახრის, ყარაიხის ნაწილის,
ხოფლებში: მიხილოვასა, ტა-
ტიანოვასა, ვოიკოვასა და
ვისილოვასაში.

1. გამოცხადდეს საქართველოს დე-
მოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწი-
ფო საკუთრებად 1918 წლის პურისა
და თივის მოსავალი ტფილისის მა-
ხრის, ყარაიხის ნაწილის, შემდეგ სო-
ფლებში: მიხილოვას, ტატიანოვას,
ვოიკოვას და ვისილოვასში.

2. მიწდოს მიწთა-მოქმედების მი-
ნისტრს დაარსოს კომისია ხსენებულ
ადგილებში პურისა და თივის მოსავ-
ლის მოსაწვევად. ამ კომისიის წევრობა
რაოდენობის განსაზღვრა და მათი
დანიშნვა მიწდოს იმავე მინისტრს,
კომისია მოქმედებარება მიწთა-მოქმე-
დების მინისტრს, რომელიც მისცემს
ინსტრუქციას.

3. თუ ხსენებულ ადგილებში პუ-
რისა და თივის მოსავლის მოწვევად
სათი-საყვების ამ უხმად გაქცივულ
პატრონებს, მიწთა-მოქმედების სამი-
ნისტრო უტოვებს მათ მათთვის სა-
ჭირო პურს და თივას, ხოლო დანარ-
ჩენში აძლევს განსაზღვრულ სასყი-
დელს იმ ხარჯების გამოკლებით, რომ-
ელიც გასწევს ადგილობრივ მუსულ-
მან-მცხოვრებლებსა და სა-
თიბენებს მოსარქვავად და შესახხად.

4. თუ იმ ადგილებში პური და თივა
მოწვეული იქნება სასქმწიფოს საშუა-
ლებით, ამ შემთხვევაში ყვებისა და
სათიბების პატრონთა და ვარევე ად-
გილობრივ მცოდნე მუსულმან მცხოვ-
რებთ აუხანდაურდებთ ის ხარჯები,
რომლებიც გასწევს დახვნისა, დოთე-
მთავრობას, რომლის არსებობა ექ-
ვი გაეგარება და გვეგონია, რომ ასეთი
მთავრობა აღარ აქვს უნდა არსებობდეს.
ადარ უნდა არსებობდეს, ვინმე
ხსენებრ თევე მეტია ახალციხელთის
ახანარად არის მიტოვებული. თუმცა
საჭიროების თხრას განავლობდნენ, მაგ-
რამ მცხოვრებლები, დეროთის გაოდა,
ადარაისგან მოულობს შველას.

5. პირველი მინისტრი (მე. სტ.) დილა
მეწვირის, გრდცხის მხებნა, ვა-
ნურჩევადა ეროვნებისა მიემართებინან
წყირვის მოსახსენებთ იგლისის ქართ-
ველ-კათოლიკეთა გელესიონში. წყირვე-
ლი პატრონი აღ. შ. ბაინისშვილი,
მგალობელთა გუნდი გალობს ქართულ
ენაზე ორთხისაყ ხანძველი სომე-
ქოთოლიკეთა სხის გამომეტყველებამე
ეტყობათ უმამეყოფილები.

ნაშუადღევეს მომეტებული ნაწილი
მცხოვრებლებსა სასეთროთ მისის
იგლიტის ბაღში. ქეიფი ჩვეულებრი-
ვია, გეგონებოდეს ახალციხის და მე-
მის მახრში არსებული მოხმდართოყის.
ქეიფობენ უმეტესად ქართველი და
სომეხი ჯარისკაციები, ქეიფობენ დუ-
დუტი, არღნი, არ ზოვავენ ჩარე-
ბარევი 20 მანეთის მიცემას და ბლო-
მად ხარჯვენ „კერესკემს“ და აგე-
გეკეკო-ხმოიკიანებულს.

თოფის ხმა არსიდან არ მოისმის,
მხოლოდ არევეთ მთავარი ხალხი
უარალოდ სწავას ტყვია-ყამას.

მაისის 15.
მაისის 7 კუტების მიერ გეგზავ-
ნილი დღეგატები, როგორც მოსა-
ლოდენი იყო, აწყვირიდან არ მობ-
რუნებულან. მდგელი მ. ბ. ვი მდი-
ნობით წასვლას ბოროტოში აზვი-
დებს.

სვიბს, მორწყვისა და შენახვისათვის.
შემოსულ მოსავლიდან ადგილობრივი
მეფერი მეწველმან მცხოვრებთ სამი-
ნისტრო დაუტოვებს სასყიდლით მათ-
თვის საჭირო პურსა და თივას. დანარ-
ჩენი მოსავალი კი გადადის მიწთა-მოქ-
მედების მინისტრის განკარგულებაში.

6. აღნიშნულ საქმისათვის და კო-
მისიის ხარჯებისათვის მიეცეს მიწთა-
მოქმედების მინისტრს ავანსად ოთხ-
მოლდადი ათასი მანეთი სახელმწიფო
საზინდათ ათი მილიონის ფონდიდან.
უფლება მიეცეს იმავე მინისტრს საინ-
ტენდენტიდან და სათივო ორგანიზა-
ციიდან გამოიტანოს ორას მუშისა-
თვის საჭირო პური, შაქარი, ჩიი და
სათიბი და სხვა მანქანები.

6. ეს კანონი შედის ძალაში დლი-
დან იმის მიღებისა საქართველოს
საბჭოს მიერ.

1918 წ. იგლისს 6.

ღეგულივა
ტფილისის საბიბო ხახმართლს
გაუქმებისა.

1) ტფილისის საბიბო სსსამართ-
ლო (Тифლისкй Сбирскй Суд)
გაუქმდეს. ყველა ის საქმე, რომელიც
საფებრილო საერთო დაწესებულება-
თა 1182 მუხ. ძალით (ტ. 11, ხაწ. 1,
1892 წ. გამოც.) ექვემდებარებოდა ამ
სსსამართლს, დაექვემდებაროს მომ-
ოიგებელ მოსამართლეს კუთვნილები-
სამებრ.

2) იმავ დროიდან გაუქმდეს სა-
ქართველოს ქალაქებში საბიბო სს-
სამართლოთა დარბების შესახებ 1181
და 1185 მ. მ. (ტ. 11 ხაწ. 1. საგუ-
ბერნიო საერთო დაწესებულ. 1892
გამოც.)

3) სსსამართლო დაწესებულებათა
დებულების (Учрежден. Суд. Уста-
новл.) 486 მ. მეციალოს შემდეგ
ხიორად: „სააპეკუხო ხაწილის გამგებ-
ლობა, გარდა იმ საქმეებისა, რომე-
ლიც შეეხება სოფლის მეფიერ მცირე-
წლოვანთა და მართლმადიდებულ სა-
მღველოების ომლებს ბეჯას და
მცირეწლოვანებს, ვევალება მომრიგე-
იელ მოსამართლებს.

4) გაუქმდეს საქართველოს რესპუბ-
ლიკაში სასოქალაქო კანონთა (ტ. X,
ხაწ. 1 კან. კრებ. 1895 წ. გაგრძე-
ლების მ. ხედვით) 240 მუხები.

5) ტფილისის საბიბო სსსამართ-
ლოს მოხელე ვინც სახელმწიფო ან
სახოგადო დაწესებულებათა რომელ-
სამე ახალ თანამდებობაზე არ იქნება
გასწავლებული, მინდ გაგრეშ დაირჩეს
სახოგადო წესისამტერს.

6) ტფილისის საბიბო სსსამართ-
ლოს საქმეები გადაეცეს დასრულებ-
ული ტფილისის ოლქის სასამართ-
ლოს შესახხად ხოლო რაიმელიც
წარმოებაშია—ქალაქ ტფილისის სა-
თანადო მომრიგებელ მოსამართლებს.
1918 წ. იგლისს 5.

დღით-ღთე, მცხოვრებლებს უკ-
რუდებოთ იმედი რიზე რეალურ
დახმარებისა მთავრობის ხმრივ.

დღესაც სიჭეფე. თოფის ხმა არ
მოისმის. ეს შეძლება მიწყროს იმას
რომ მამადიხუნებს ადუღავთ „რაამა-
ნიკ“ და ამიტომ უწყვეტდეს თავისი
საომარი სოქმედება, თუმცა აქ დეი-
ნებით ამბობენ, რომ თელი ხმავა-
დინობა ძალა იმყოფება აწყვერში და
ასინამში და იქ შეხადებიან სომა-
დათა.

სანგების თხრას ბოლო არ უქანს,
მალაზივი დავეტრად, ხლნი სოიდა-
ლა თხილებს თხრით და უჭლოთ
ეკიდება ამ საქმეს.
კათოლიკეთა საძღველოებთან დი-
ლოთ, ახლ ნაწილის სომეხ კათოლიკე-
თა გელესიონის წამოახებმა რაიონის
ქართველ-კათოლიკეთა წმ. იოანე ნა-
თლის მეცემის ეკლესიაში იგლიტის
დღითისშობლის ხბტი. პროციკინამი
დღით ძალი ხალხი აბოდა სომეხ-
ეკიდება ამ საქმეს.
დღეს სოლამთი სოფ. ურავლისკვებ
მამადინობა წინააღმდეგ გაიგზავნა
ზორაბუნებით. რა ნაყოფს გამოიღებს
ამ ჯარის გაგზავნა, ხლო მომავალი
გვიჩვენებს.

მაისის 16.
მდგელი მ. ბ. ვმა ტივით წასვლა
ვერ მოახტა. დამის 12 საათზე (15
მაისს) იგო, ერთი თანამგზავრით და
ახალმლო ქალღვლებით მდინარით
ნავტოგზე გემგზავრა ბოროტოშიკენ.
მცხოვრებლებს, მით უმეტეს ქართვე-
ლობას, დ

